

RF § 89 Delårsrapport 2023:1 Region Gotland

Ärendenummer: RS 2023/5

Regionfullmäktiges beslut

- Delårsrapport 1:2023 för Region Gotland godkänns.
- Samtliga nämnder får i uppdrag att vidta åtgärder för att begränsa prognostiserat underskott för 2023. Åtgärder och förväntade effekter ska återrapporteras i delårsrapport 2:2023.
- Samtliga nämnder får i uppdrag att planera och anpassa sin verksamhet inför 2024 års ekonomiska utmaningar. Planen ska återrapporteras till budgetavstämning 2023.
- Socialnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag att vidta åtgärder för att minska beroendet av inhyrd personal samt att söka samverkan med andra kommuner och regioner för att gemensamt driva frågan. Återrapportering sker i delårsrapport 2:2023.

Sammanfattning

Delårsrapport 1 omfattar perioden januari-mars och är i huvudsak inriktad på ekonomi och personaluppföljning. Målen i styrkortet och nämndernas aktiviteter följs upp i samband med delårsrapport 2. Bedömningen av ekonomin bygger på de prognoser som nämnder/förvaltningar har gjort samt senaste indikation av skatteunderlagets utveckling som gjorts av Sveriges kommuner och regioner under februari 2023.

Sjuktalet för perioden januari-februari är 6,8 procent vilket är en minskning med 3,5 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Sjuktalet för mars månad var inte redovisat när rapporten upprättades men kommer att redovisas i månadsrapporten för april.

Nämndernas sammanlagda årsprognos visar en budgetavvikelse på -155 miljoner kronor (mnkr). Det totala resultatet för Region Gotland prognostiseras till -85 mnkr. Balanskravsresultatet beräknas till -185 mnkr. Alla nämnder utom gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden prognostiserar underskott. Hälso- och sjukvårdsnämnden har det största underskottet på -105 mnkr. Finansförvaltningen har negativa budgetavvikelser för reavinster och pensioner.

Den inrapporterade prognosen för investeringar och exploateringar uppgår till 954 mnkr. Efter årets första tre månader är 140 mnkr eller 10 procent av budgeten förbrukad så en mer rimlig bedömning av prognosen är 650 mnkr. Budget för investeringar och exploateringar uppgår till 1 399 mnkr.

De finansiella målen för resultat och soliditet bedöms inte kunna uppnås 2023.

En grundförutsättning för en stabil ekonomi för regionen som helhet är att nämnderna klarar sina uppdrag inom de ekonomiska ramar som tilldelats. Föregående år har den osäkra ekonomiska situationen hanterats genom att det funnits marginal i budgeten och att staten generöst kompenserat kommuner och regioner för kostnadsökningar kopplade till pandemin. De underliggande utmaningarna i verksamheten när det gäller kompetensförsörjning och demografisk utveckling blir tydliga nu när dessa statsbidrag försvunnit samtidigt som inflationen är hög och vi går in i en lågkonjunktur.

Bedömning

Årets resultat prognostiseras till -85 mnkr, vilket är en negativ budgetavvikelse på 181 mnkr. Balanskravsresultatet är -185 mnkr. Underskottet är till viss del en effekt av ett allmänt högre prisläge men det kommer också av att de riktade statsbidragen från staten minskat samtidigt som verksamhetens kostnader inte minskar i samma omfattning. Det här är särskilt tydligt inom vården. Bedömningen är att ekonomin inte är i balans.

Ett negativt balanskravsresultat ska enligt kommunallagen återställas inom 3 år. Eftersom Region Gotland har en resultatutjämningsreserv (RUR) kan, under vissa förutsättningar, medel ur denna disponeras för att slippa reglera ett underskott. Under 2023 är det möjligt att använda RUR för att slippa återställa det negativa resultatet. Samtidigt innebär det att RUR minskar från 364 mnkr till 178 mnkr.

Utvecklingen av skatteintäkter och generella statsbidrag prognostiseras tillsammans öka med 2,7 procent enligt senaste skatteprognos från SKR i februari. Det är betydligt lägre än de senaste fem åren då den genomsnittliga ökningen legat på 5,0 procent. Enligt bedömare är Sverige nu i en lågkonjunktur. Samtidigt medför inflationen att pensionskostnaderna är exceptionellt höga 2023. Det beror på både ett nytt pensionsavtal och att pensionsskulden ökar väldigt mycket. I jämförelse med föregående år ökar pensionskostnaderna med 271 mnkr motsvarande 64 procent. Den höga inflationen gör att pensionsskulden räknas upp med 8,7 procent enligt pensionsavtalet. Det ger en kostnad på cirka 190 mnkr.

En grundförutsättning för en stabil ekonomi för regionen som helhet är ändå att nämnderna klarar sina uppdrag inom de ekonomiska ramar som tilldelats.

Hittills har den osäkra ekonomiska situation vi befunnit oss i hanterats genom att det funnits marginal i budgeten och att staten generöst kompenserat kommuner och regioner för kostnadsökningar kopplade till pandemin. De underliggande utmaningarna i verksamheten när det gäller kompetensförsörjning och demografisk utveckling blir tydliga nu när dessa statsbidrag försvunnit samtidigt som inflationen är hög och vi går in i en lågkonjunktur.

Åtgärder för att minska underskottet bör vidtas inom alla nämnder.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Meit Fohlin (S), Eva Ahlin (C), Andreas Unger (M), Lars Engelbrektsson (SD), Saga Carlgren (V), Anna Hrdlicka (L), Oscar Lindster (S), Filip Reinhag (S), Rolf Öström (M), Mariette Nicander (M), Håkan Eriksson (S), Thomas Karlström (S), Lars Thomsson (C), Stefan Nypelius (C), Anna Andersson (C), Fredrik Gradelius (C) och Johan Malmros (C).

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Eva Ahlin (C), Andreas Unger (M), Lars Engelbrektsson (SD), Anna Hrdlicka (L), Oscar Lindster (S), Filip Reinhag (S), Rolf Öström (M), Mariette Nicander (M) och Thomas Karlström (S).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Delårsrapport 1:2023 Region Gotland 2022-04-27
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-27
Regionstyrelsen 2023-05-30, § 147

Skickas till

Samtliga nämnder
Regionstyrelseförvaltningen, avdelningen ekonomi

RF § 95 Ombudgetering politisk verksamhet

Ärendenummer: RS 2023/897

Regionfullmäktiges beslut

- Ombudgetering baserat på förtroendevaldas tjänstgöring godkänns.
- Ombudgetering till följd av nytt regelverk för ersättning till Region Gotlands förtroendevalda godkänns.
- Regionstyrelsen ges i uppdrag att efter 2024 återkomma med utvärdering av fördelningen av ersättning till följd av nytt regelverk.

Sammanfattning

Nämndernas budget för den politiska verksamheten behöver justeras utifrån tidigare fattade beslut, dels gällande fördelning av regionrådets ordförandeskap i olika nämnder, dels beroende på nytt regelverk för ersättning till Region Gotlands förtroendevalda. I budget för 2023 avsattes medel hos regionfullmäktige för merkostnaden. Regionstyrelsen föreslår följande ombudgetering:

	Ombudgetering förtroendevaldas tjänstgöring (tkr)	Ombudgetering nytt regelverk (tkr)	Summa (tkr)
Regionfullmäktige		-2 556	-2 556
Regionstyrelse	-102	620	518
Överförmyndarnämnd		34	34
Patientnämnd		32	32
Valnämnd		7	7
Revisorer		178	178
Teknisk nämnd	-102	317	215
Miljö- och byggnämnd	-102	345	243
Barn- och utbildningsnämnd	610	301	911
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd		183	183
Socialnämnd		287	287
Hälso- och sjukvårdsnämnd	-304	252	-52
Totalt	0	0	0

Bedömning

Omfördelning av budget för förtroendevaldas tjänstgöring följer gängse rutin.

Modellen för fördelningen av medlen till följd av regelverksförändring anses vara en rättvisande fördelningsgrund. År 2019 har valts utifrån att det är det senaste året utan pandemieffekt. Möjlighet finns att efter utvärdering av utfallet göra en ny fördelning.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

RF 2022 § 90

RF 2022 § 161

RF 2022 § 244

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-18

Regionstyrelsen 2023-05-30, § 160

Skickas till

Samtliga nämnder

RF § 98 Regionfullmäktiges prioriteringar och mål 2024 – 2027

Ärendenummer: RS 2022/2096

Regionfullmäktiges beslut

- Regionfullmäktiges prioriteringar för perioden 2024-2027 godkänns.
- Regionfullmäktiges mål för 2024 godkänns med bifallna revideringar.

Reservation:

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut om avslag på yrkandet att *Förvaltningens initiala förslag där de tre finansiella målen framgår ska kvarstå:*

Anna Andersson (C), Abdulalim Alkatea (C), Bibbi Olsson (C), Björn Dahlström (C), Eva Ahlin (C), Eva Gahnström (C), Fredrik Gradelius (C), Gunnel Lindby (C), Johan Malmros (C), Karl-Johan Boberg (C), Lars Thomsson (C), Malin Åberg (C), Stefan Nypelius (C), Johan Asplund (KD), Sara Lidqvist (KD), Anna Hrdlicka (L) och Gisela Wood (L).

Reservation:

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut om avslag på yrkandet att lägga till målet att *Öka andelen närproducerade livsmedel med 10 procent:*

Anna Andersson (C), Abdulalim Alkatea (C), Bibbi Olsson (C), Björn Dahlström (C), Eva Ahlin (C), Eva Gahnström (C), Fredrik Gradelius (C), Gunnel Lindby (C), Johan Malmros (C), Karl-Johan Boberg (C), Lars Thomsson (C), Malin Åberg (C), Stefan Nypelius (C), Johan Asplund (KD), Sara Lidqvist (KD), Lars Engelbrektsson (SD), Michael Stenberg (SD), Björn Hansson (SD), Wolge Ståhl (SD), Kim Palm Modig (SD) och Jimmy Nilsson (SD).

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade 2022-06-16, § 108 att anta en ny styrmodell för koncernen Region Gotland.

Regionfullmäktiges prioriteringar pekar ut vad som är viktig för Region Gotland, under perioden 2024 - 2027, för att skapa bästa möjliga livskvalitet för alla som bor och verkar på Gotland.

Region Gotland ska prioritera:

- en skyndsam energi- och klimatomställning,
- ett hållbart växande Gotland
- hälsofrämjande arbete och utveckla tidiga förebyggande insatser
- god arbetsmiljö genom aktivt ledarskap och medarbetarskap
- samverkan och planering av beredskapsarbetet

För att styra och prioritera fastställer regionfullmäktige mål för nämnder och bolag. Nämnder och bolag ansvarar inför regionfullmäktige att verkställa regionfullmäktiges mål. Målen tydliggör politiska prioriteringar. Regionfullmäktiges mål tas fram genom att nämnderna föreslår verksamhetsnära mål som är få till antalet och som utgår från nämndens uppdrag. Mål för helägda bolag har tagits fram i samband med att nya ägardirektiv ska beslutas. Målen ska främst rikta sig till de Region Gotland är till för och nämnden eller bolaget ska kunna påverka måluppfyllelsen (rådighet). Målen kan ha olika tidsperioder, mellan 1 till 4 år, men ska kunna följas upp och utvärderas årligen. Målen utgår från problem, utmaningar och behov av förbättringar/förflyttningar och ska uttrycka förväntade resultat.

Regionfullmäktiges mål för 2024-2027 är:

Regionfullmäktiges mål	Berörd nämnd/bolag
Andelen medarbetare inom Region Gotland som kan rekommendera sin arbetsplats till andra ska årligen förbättras.	Samtliga nämnder
Region Gotland har en myndighetsutövning, i förhållande till företag, där nöjdkundindex ökar årligen per myndighetsområde och är högre än rikssnittet år 2027.	RS, TN, MBN
Region Gotlands koldioxidutsläpp ska minska årligen. Under perioden 2024-2027 ska den genomsnittliga minskningen uppgå till 15 procent per år.	Samtliga nämnder och Gotlandshem
Öka antalet invånare i ålder 20-64 med minst 1000 till mandatperiodens slut.	Samtliga nämnder
Öka andelen barn och unga (0-18 år) som upplever kultur årligen och med totalt 10 procent under perioden 2024-2027.	RS
Andelen barn och unga, personer med funktionsnedsättning samt personer 65 år och äldre som rör sig minst 1 timme/dag ska öka årligen och med totalt 10 procent under perioden 2024-2027.	RS
Öka andelen mat som äts upp i skolrestaurangerna genom att minska svinnet årligen och med totalt 25 procent under perioden 2024-2027.	RS
Under perioden 2024-2027 ska andelen ekologiska livsmedelsinköp öka årligen. Målet är att andelen år 2027 ska vara 40 procent.	RS
Andelen nya beslut om regionala utvecklingsmedel (anslag 1:1) som är hållbarhetssäkrade ska öka årligen och uppgå till 100 % år 2027.	RS

Samtliga individer i akut behov av hjälp ska nås av räddningstjänsten inom 30 minuter.	RS
Andelen individer i akut behov av hjälp som nås av räddningstjänsten inom 15 minuter ska årligen uppgå till 60 procent.	RS
Räddningstjänstens tillsynstillfällen av publika lokaler och övriga verksamheter uppgår till 200/år, under perioden 2024-2027.	RS
Andelen utbildade undersköterskor/stödassistenter i äldreomsorgen och omsorgen om funktionshindrade ska öka årligen och vara minst 75 procent år 2027.	SON
Sjukfrånvaron inom äldreomsorgen ska minska årligen och totalt med 40 % under perioden 2024 – 2027.	SON
Andelen nöjda brukare i gruppbostad LSS ska öka årligen under perioden 2024-2027. Målet är att andelen nöjda år 2027 ska vara 80 procent.	SON
Andelen egen personal ska öka årligen och uppgå till minst 95 procent 2027	HSN
Den genomsnittliga beläggningen i slutenvården ska minska årligen och inte överstiga 85 procent år 2027, genom ett kvalitativt och effektivt omhändertagande på alla vårdnivåer.	HSN
Förtroendet för vårdcentralerna på Gotland ska öka och vara högst i landet år 2025.	HSN
Patientens upplevelse av kontinuitet och koordinering i primärvården ska öka årligen och vara minst i nivå med riket år 2027.	HSN
Andelen elever i årskurs 9 som uppnår behörighet till gymnasieskolan ska öka med minst 0,5 procentenheter per år under perioden 2024-2027.	BUN
Andelen behörig pedagogisk personal inom nämndens verksamheter ska öka årligen under perioden 2024-2027.	BUN
Likvärdigheten inom grundskolan ska öka årligen under perioden 2024-2027.	BUN
Andelen elever som skattar gott psykiskt välbefinnande ska öka årligen med minst 0,5 procentenheter under perioden 2024-2027.	BUN

Andelen elever inom den kommunala gymnasieskolan med examen inom 4 år ska öka årligen och med minst 5 procentenheter till 2027.	GVN
Andelen elever inom den kommunala gymnasieskolan som i elevenkäten svarar ”mycket bra” eller ”bra” på frågan ”Hur mår du rent allmänt”, ska öka årligen och med minst 4 procentenheter till 2027.	GVN
Andelen invånare 16–29 år som varken arbetar eller studerar ska minska årligen och med minst 1 procentenhet till 2027.	GVN
Andelen invånare 25–64 år med gymnasial utbildning ska öka årligen och med minst 2 procentenheter till 2027.	GVN
Andelen utrikesfödda 20-64 år med egen försörjning ska öka årligen och med minst 2 procentenheter till 2027.	GVN
Minska mängden tidningar och förpackningar i hushållens restavfall årligen och med totalt 25 kilo per hushåll under perioden 2024-2027.	TN
Minska vattenförbrukningen per person årligen och med totalt 20 procent per person under perioden 2024-2027.	TN
Öka kollektivtrafikens marknadsandel årligen för att nå 10 procent år 2027.	TN
Möjliggöra för minst 500 bostäder per år på hela Gotland under perioden 2024-2027.	MBN
Patientnämnden ska medverka i minst 5 samverkansmöten med berörda vårdgivare årligen under perioden 2024-2025.	PAN
Andelen årsredovisningar som behöver kompletteras ska vara högst 40 procent under 2024.	ÖFN
Antalet digitalt inlämnade års-eller sluträkningar ska öka med minst 20 under 2024.	ÖFN
Antalet nya ställföreträdare som inte har anknytning till sin huvudman, ska öka under 2024.	ÖFN
En nyproduktion av minst 300 bostäder ska ha påbörjats under perioden 1 januari 2024 till 31 december 2027, varav minst två projekt ska genomföras utanför Visby. Påbörjad nyproduktion räknas från det att ansökan om bygglov är inlämnad till Region Gotland.	AB Gotlandshem

Vid utgången av år 2027 ska bolaget påvisa en positiv utveckling av driftnettot.	AB Gotlandshem
Vid utgången av år 2027 ska bolaget påvisa följsam prognos och plan för att nå en avkastning på totalt kapital om 4 procent och soliditet om minst 25 procent i enlighet med tioårsplanen skulder.	AB Gotlandshem

Bedömning

Efter beredning föreslås förslag på prioriteringar och mål för regionfullmäktige. Prioriteringarnas syfte är att tydliggöra inom vilka områden det är angeläget att Region Gotland åstadkommer en förflyttning under perioden 2024–2027. Prioriteringarna har även till syfte att bidra till att vision och mål i Vårt Gotland 2040 uppnås.

Målens syfte är att tydliggöra inom vilka områden förflyttning ska ske, för respektive nämnd samt helägt bolag, de kommande åren. Samtliga mål utgår från nämnds/helägt bolags uppdrag.

Bedömningen är att prioriteringarna speglar den avsiktsförklaring som majoriteten presenterat och att Region Gotland har möjligheter, utifrån sitt uppdrag, att bidra till prioriteringarna. Bedömningen är även att de förslag till mål som presenteras, och där förslag till revidering finns efter beredning, är mål som följer den av regionfullmäktige beslutade styrmodellen.

Flera av målen som föreslås är kostnadsdrivande. Region Gotland har ett omfattande uppdrag. Prognoser visar att intäkter i form av skatter och bidrag inte ökar i samma omfattning som kostnaderna. Det är därför av stor vikt att även väga in den ökade kostnaden respektive mål och måluppfyllelse genererar. Beredningen av förslag till regionfullmäktiges mål har inte tagit hänsyn till denna aspekt.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Meit Fohlin (S), Andreas Unger (M), Mariette Nicander (M), Johan Malmros (C), Filip Reinhag (S), Sara Lidqvist (KD), Micke Seid (MP), Oscar Lindster (S), Saga Carlgren (V), Johan Asplund (KD), Aino Friberg Hansson (S), Anna Hrdlicka (L), Eva Gahnström (C), Sara Vilhelmsson (M), Eva Ahlin (C), Lars Thomsson (C), Stefan Nypelius (C), Karin Gardell Andersson (MP), Anna Andersson (C), Jennifer Medin (MP), Malin Åberg (C) och Oscar Lindster (S).

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Filip Reinhag (S), Micke Seid (MP), Oscar Lindster (S), Johan Asplund (KD), Aino Friberg Hansson (S), Johan Malmros (C), Sara Lidqvist (KD) och Eva Ahlin (C).

Meit Fohlin (S) yrkar bifall till Johan Malmros (C) yrkande i regionstyrelsen om att för socialnämnden lägga till målet ”Andelen nöjda brukare i gruppbostad LSS ska öka årligen under perioden 2024-2027. Målet är att andelen nöjda år 2027 ska vara 80 procent.” I detta instämmer Johan Malmros (C), Sara Lidqvist (KD), Saga Carlgren (V), Johan Asplund (KD), Anna Hrdlicka (L), Eva Gahnström (C), Eva Ahlin (C), Lars Thomsson (C), Anna Andersson (C), Stefan Nypelius (C) och Malin Åberg (C).

Meit Fohlin (S) yrkar på avslag till övriga ändringsförslag.

Mariette Nicander (M) yrkar bifall till tekniska nämndens nämndspecifika mål.

Johan Malmros (C) yrkar att förvaltningens initiala förslag där de tre finansiella målen framgår ska kvarstå. I detta instämmer Johan Asplund (KD), Eva Ahlin (C), Lars Thomsson (C), Anna Andersson (C), Stefan Nypelius (C) och Malin Åberg (C).

Johan Malmros (C) yrkar att för regionstyrelsen lägga till följande mål:

- Öka andelen närproducerade livsmedel med 10 procent under perioden 2024-2027.

I detta instämmer Sara Lidqvist, Saga Carlgren (V), Johan Asplund (KD), Anna Hrdlicka (L), Eva Gahnström (C), Eva Ahlin (C), Lars Thomsson (C), Anna Andersson (C), Stefan Nypelius (C), Malin Åberg (C) och Jennifer Medin (MP).

Johan Malmros (C) yrkar att för regionstyrelsen lägga till följande mål:

- Öka andelen gymnasieelever som äter skollunchen till 80 procent under perioden 2024-2027.

I detta instämmer Eva Gahnström (C), Eva Ahlin (C), Lars Thomsson (C), Anna Andersson (C), Stefan Nypelius (C) och Malin Åberg (C).

Johan Malmros (C) yrkar att för regionstyrelsen stryka följande mål:

- Under perioden 2024-2027 ska andelen ekologiska livsmedelsinköp öka årligen. Målet är att andelen år 2027 ska vara 40 procent.

I detta instämmer Sara Lidqvist (KD), Johan Asplund (KD), Anna Hrdlicka (L), Eva Gahnström (C), Eva Ahlin (C), Lars Thomsson (C), Anna Andersson (C), Stefan Nypelius (C) och Malin Åberg (C).

Johan Malmros (C) yrkar i övrigt bifall till regionstyrelsens förslag.

I detta instämmer Johan Asplund (KD).

Saga Carlgren (V) yrkar att i målen för AB Gotlandshem stryka ”En nyproduktion av minst 300 bostäder ska ha påbörjats under perioden 1 januari 2024 till 31 december 2027, varav minst två projekt ska genomföras utanför Visby. Påbörjad nyproduktion räknas från det att ansökan om bygglov är inlämnad till Region Gotland.” och ersätta med följande:

”Under perioden ska 600 nya hyreslägenheter byggas. Varav minst 200 ska vara färdigbyggda och inflyttningsklara senast 2026, byggandet av minst 200 lägenheter ska vara påbörjat senast 2026 och minst 200 lägenheter ska vara påbörjade på så sätt att godkända bygglov finns senast 2027. Minst två projekt ska genomföras utanför Visby.”

Saga Carlgren (V) yrkar avslag till centerpartiets yrkande om att förvaltningens initiala förslag där de tre finansiella målen framgår ska kvarstå.

Saga Carlgren (V) yrkar avslag till centerpartiets yrkande om att stryka målet kring att öka andelen ekologiska livsmedel.

Saga Carlgren (V) yrkar i övrigt bifall till regionstyrelsens förslag.

Anna Hrdlicka (L) yrkar att ordet *minst* ska läggas till i följande föreslagna mål:

- Andelen elever åk 9 som uppnår behörighet till gymnasieskolan ska öka med *minst* 0,5 procentenheter per år under perioden 2024-2027.
- Andelen elever som skattar gott psykiskt välbefinnande ska öka årligen med *minst* 0,5 procentenheter under perioden 2024-2027.
- Andelen elever inom den kommunala gymnasieskolan med examen inom 4 år ska öka årligen med *minst* 5 procentenheter i perioden 2024-2027.
- Andelen elever inom den kommunala gymnasieskolans i elevenkäten svarar ”mycket bra” eller ”bra” på frågan ”hur mår du rent allmänt”, ska öka årligen med *minst* 4 procentenheter i perioden 2024-2027.
- Andelen invånare 16-29 år som varken arbetar eller studerar ska minska med *minst* 1 procent per år i perioden 2024-2027.
- Andelen invånare 25-64 med gymnasial utbildning ska öka årligen med *minst* 2 procentenheter årligen i perioden 2024-2027.
- Andelen utrikes födda 20-64 år utan egen försörjning ska öka årligen med *minst* 2 procentenheter mellan 2024 och 2027.
- Möjliggöra för byggande av *minst* 500 nya bostäder per år på hela Gotland under perioden 2024 till 2027.

I detta instämmer Meit Fohlin (S), Jennifer Medin (MP), Stefan Nypelius (C) och Oscar Lindster (S).

Sara Vilhelmsson (M) yrkar att de ekonomiska målen ska flyttas från styrmodellen till de ekonomiska riktlinjerna.

Karin Gardell Andersson (MP) yrkar bifall till regionstyrelsens mål om att öka andelen ekologiskt i det gotländska köket.

Meit Fohlin (S) yrkar avslag till Johan Malmros (C) yrkande om att öka andelen närproducerade livsmedel med 10 procent under perioden 2024-2027.

Jennifer Medin (MP) yrkar avslag till Johan Malmros (C) yrkande om att stryka målet om att öka andelen ekologiska livsmedelsinköp.

Ordförande tar beslutet i flera steg. Ordförande ställer först proposition på regionstyrelsens förslag gällande regionfullmäktiges prioriteringar för perioden 2024-2027 och finner att det bifalls.

Ordförande ställer därefter proposition på regionstyrelsens förslag och Johan Malmros yrkande om att *Förvaltningens initiala förslag där de tre finansiella målen framgår ska kvarstå* och finner att regionfullmäktige beslutar i enlighet med regionstyrelsens förslag. Votering begärs. Som propositionsordning i ja-röst för regionstyrelsens förslag och nej-röst för bifall till Johan Malmros yrkande om de finansiella målen. Omröstningen ger 47 ja-röster och 23 nej-röster. 1 ledamot är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en röstat.** Ordförande finner att regionfullmäktige beslutar i enlighet med regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och Johan Malmros yrkande om att målet *Öka andel gymnasieelever som äter skollunchen till 80 procent* ska läggas till och finner att regionfullmäktige beslutar i enlighet med regionstyrelsens förslag. Johan Malmros yrkande avslås.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och Johan Malmros yrkande om att målet *Öka andelen ekologiska livsmedelsinköp till 40 procent* ska strykas och finner att regionfullmäktige beslutar i enlighet med regionstyrelsens förslag. Johan Malmros yrkande avslås.

Ordförande ställer proposition Johan Malmros yrkande om att lägga till målet *Öka andelen närproducerade livsmedel med 10 procent* och finner att det avslås. Votering begärs. Som propositionsordning i ja-röst för avslag till Johan Malmros yrkande och nej-röst för bifall till Johan Malmros yrkande. Omröstningen ger 36 ja-röster och 34 nej-röster. 1 ledamot är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en röstat.** Ordförande finner att regionfullmäktige avslår Johan Malmros yrkande.

Ordförande ställer proposition på Meit Fohlins yrkande om att för socialnämnden lägga till målet om ”Andelen nöjda brukare i gruppbostad LSS ska öka årligen under perioden 2024-2027. Målet är att andelen nöjda år 2027 ska vara 80 procent.” och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på Anna Hrdlickas yrkande om att för barn- och utbildningsnämnden ändra målet till ”Andelen elever åk 9 som uppnår behörighet till gymnasieskolan ska öka med *minst* 0,5 procentenheter per år under perioden 2024-2027” och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på Anna Hrdlickas yrkande om att för barn- och utbildningsnämnden ändra målet till ”Andelen elever som skattar gott

psykiskt välbefinnande ska öka årligen med *minst* 0,5 procentenheter under perioden 2024-2027” och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på Anna Hrdlickas yrkande om att för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ändra målet till ”Andelen elever inom den kommunala gymnasieskolan med examen inom 4 år ska öka årligen med *minst* 5 procentenheter i perioden 2024-2027” och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på Anna Hrdlickas yrkande om att för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ändra målet till ”Andelen elever inom den kommunala gymnasieskolans i elevenkäten svarar ”mycket bra” eller ”bra” på frågan ”hur mår du rent allmänt”, ska öka årligen med *minst* 4 procentenheter i perioden 2024-2027” och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på Anna Hrdlickas yrkande om att för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ändra målet till ”Andelen invånare 16-29 år som varken arbetar eller studerar ska minska med *minst* 1 procent per år i perioden 2024-2027” och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på Anna Hrdlickas yrkande om att för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ändra målet till ”Andelen invånare 25-64 med gymnasial utbildning skaka årligen med *minst* 2 procentenheter årligen i perioden 2024-2027” och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på Anna Hrdlickas yrkande om att för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ändra målet till ”Andelen utrikes födda 20-64 år utan egen försörjning ska öka årligen med *minst* 2 procentenheter mellan 2024 och 2027” och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på Anna Hrdlickas yrkande om att för miljö- och byggnämnden ändra målet till ”Möjliggöra för byggande av *minst* 500 nya bostäder per år på hela Gotland under perioden 2024 till 2027” och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och Saga Carlgrens yrkande om målen för AB Gotlandshem och finner att regionfullmäktige beslutar i enlighet med regionstyrelsens förslag. Votering begärs. Som propositionsordning i ja-röst för regionstyrelsens förslag och nej-röst till Saga Carlgrens yrkande. Omröstningen ger 64 ja-röster och 6 nej-röster. 1 ledamot är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en röstat.** Ordförande finner att regionfullmäktige beslutar i enlighet med regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer slutligen proposition på de nu föreslagna målen i dess helhet och finner att dessa bifalls.

Reservation:

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut om avslag på yrkandet att *Förvaltningens initiala förslag där de tre finansiella målen framgår ska kvarstå:*

Anna Andersson (C), Abdulalim Alkatea (C), Bibbi Olsson (C), Björn Dahlström (C), Eva Ahlin (C), Eva Gahnström (C), Fredrik Gradelius (C), Gunnel Lindby (C), Johan Malmros (C), Karl-Johan Boberg (C), Lars Thomsson (C), Malin Åberg (C), Stefan Nypelius (C), Johan Asplund (KD), Sara Lidqvist (KD), Anna Hrdlicka (L) och Gisela Wood (L).

Reservation:

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut om avslag på yrkandet att lägga till målet att *Öka andelen närproducerade livsmedel med 10 procent:*

Anna Andersson (C), Abdulalim Alkatea (C), Bibbi Olsson (C), Björn Dahlström (C), Eva Ahlin (C), Eva Gahnström (C), Fredrik Gradelius (C), Gunnel Lindby (C), Johan Malmros (C), Karl-Johan Boberg (C), Lars Thomsson (C), Malin Åberg (C), Stefan Nypelius (C), Johan Asplund (KD), Sara Lidqvist (KD), Lars Engelbrektsson (SD), Michael Stenberg (SD), Björn Hansson (SD), Wolge Ståhl (SD), Kim Palm Modig (SD) och Jimmy Nilsson (SD).

Beslutsunderlag

Regionfullmäktige 2022-06-20, § 108

Regionstyrelsen 2023-01-24, § 9

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-26

Regionstyrelsen 2023-05-30, § 151

Skickas till

Samtliga nämnder

Gotlandshem AB

Röst

Ärende 13. Votering 1:3, § 98 Regionfullmäktiges prioriteringar och mål 2024 – 2027
Rösta Ja för att bifalla styrelsens förslag, Nej för att bifall Johan Malmros yrkande

Resultat

Ja 47

Nej 23

Ej röstat 1

1	Jesper Skalberg Karlsson (M)	Ja
2	Andreas Unger (M)	Ja
3	Sara Vilhelmsson (M)	Ja
4	Mariette Nicander (M)	Ja
6	Inger Harlevi (M)	Ja
7	Ayman Aboulaich (M)	Ja
8	Lina Runander (M)	Ja
10	Niklas Carlberg (M)	Ja
11	Rolf Öström (M)	Ja
12	Michaela Challnius (M)	Ja
13	Mikael Blad (M)	Ja
31	Meit Fohlin (S)	Ja
32	Filip Reinhag (S)	Ja
33	Jenny Larsson (S)	Ja
34	Oscar Lindster (S)	Ja
35	Kristiina Hansson (S)	Ja
36	Thomas Karlström (S)	Ja
37	Aino Friberg Hansson (S)	Ja
38	Tommy Gardell (S)	Ja
39	Hanna Westerén (S)	Ja
40	Håkan Ericsson (S)	Ja
41	Antonia Broén (S)	Ja
42	Greger Eneqvist (S)	Ja
45	Helena Bogsjö (S)	Ja
46	Linus Gränsmark (S)	Ja
47	Helen Coughlin Sjögren (S)	Ja
48	Mikael Nilsson (S)	Ja
50	Christer Engelhardt (S)	Ja
52	Bo Björkman (S)	Ja
53	Fanny Andersson (S)	Ja
54	Saga Carlgren (V)	Ja
55	Jörgen Benzler (V)	Ja
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Ja

		Röst
57	Per Edman (V)	Ja
58	Annamaria Bauer (V)	Ja
59	Peter Barnard (V)	Ja
60	Jennifer Medin (MP)	Ja
61	Micke Seid (MP)	Ja
62	Karin Gardell (MP)	Ja
63	Maya Arfvidson (MP)	Ja
201	Kjell Broander (M)	Ja
203	Ingemar Lundqvist (M)	Ja
220	Charlotte Andersson (S)	Ja
222	Tilde Strandell (S)	Ja
223	Kjell Wahlström (S)	Ja
224	Towe Landin (S)	Ja
238	Per Vretling (SD)	Ja
15	Lars Thomsson (C)	Nej
16	Fredrik Gradelius (C)	Nej
17	Eva Ahlin (C)	Nej
19	Stefan Nypelius (C)	Nej
20	Bibbi Olsson (C)	Nej
21	Karl-Johan Boberg (C)	Nej
22	Gunnel Lindby (C)	Nej
23	Johan Malmros (C)	Nej
24	Malin Åberg (C)	Nej
25	Anna Andersson (C)	Nej
26	Björn Dahlström (C)	Nej
27	Anna Hrdlicka (L)	Nej
29	Sara Lidqvist (KD)	Nej
30	Johan Asplund (KD)	Nej
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Nej
65	Michael Stenberg (SD)	Nej
67	Björn Hansson (SD)	Nej
69	Wolge Ståhl (SD)	Nej
208	Abdulalim Alkatea (C)	Nej
209	Eva Gahnström (C)	Nej
215	Gisela Wood (L)	Nej
236	Kim Palm Modig (SD)	Nej
237	Jimmy Nilsson (SD)	Nej

Ärende 13. Votering 2:3, § 98, Regionfullmäktiges prioriteringar och mål 2024 – 2027
Rösta Ja för att avslå, nej för bifall till Johan Malmros yrkande

Resultat

Ja 36

Nej 34

Ej röstat 1

1	Jesper Skalberg Karlsson (M)	Ja
2	Andreas Unger (M)	Ja
3	Sara Vilhelmsson (M)	Ja
4	Mariette Nicander (M)	Ja
6	Inger Harlevi (M)	Ja
7	Ayman Aboulaich (M)	Ja
8	Lina Runander (M)	Ja
10	Niklas Carlberg (M)	Ja
11	Rolf Öström (M)	Ja
12	Michaela Challnius (M)	Ja
13	Mikael Blad (M)	Ja
31	Meit Fohlin (S)	Ja
32	Filip Reinhag (S)	Ja
33	Jenny Larsson (S)	Ja
34	Oscar Lindster (S)	Ja
35	Kristiina Hansson (S)	Ja
36	Thomas Karlström (S)	Ja
37	Aino Friberg Hansson (S)	Ja
38	Tommy Gardell (S)	Ja
39	Hanna Westerén (S)	Ja
40	Håkan Ericsson (S)	Ja
41	Antonia Broén (S)	Ja
42	Greger Eneqvist (S)	Ja
45	Helena Bogsjö (S)	Ja
46	Linus Gränsmark (S)	Ja
47	Helen Coughlin Sjögren (S)	Ja
48	Mikael Nilsson (S)	Ja
50	Christer Engelhardt (S)	Ja
52	Bo Björkman (S)	Ja
53	Fanny Andersson (S)	Ja
201	Kjell Broander (M)	Ja
203	Ingemar Lundqvist (M)	Ja
220	Charlotte Andersson (S)	Ja
222	Tilde Strandell (S)	Ja

223	Kjell Wahlström (S)	Ja
224	Towe Landin (S)	Ja
15	Lars Thomsson (C)	Nej
16	Fredrik Gradelius (C)	Nej
17	Eva Ahlin (C)	Nej
19	Stefan Nypelius (C)	Nej
20	Bibbi Olsson (C)	Nej
21	Karl-Johan Boberg (C)	Nej
22	Gunnel Lindby (C)	Nej
23	Johan Malmros (C)	Nej
24	Malin Åberg (C)	Nej
25	Anna Andersson (C)	Nej
26	Björn Dahlström (C)	Nej
27	Anna Hrdlicka (L)	Nej
29	Sara Lidqvist (KD)	Nej
30	Johan Asplund (KD)	Nej
54	Saga Carlgren (V)	Nej
55	Jörgen Benzler (V)	Nej
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Nej
57	Per Edman (V)	Nej
58	Annamaria Bauer (V)	Nej
59	Peter Barnard (V)	Nej
60	Jennifer Medin (MP)	Nej
61	Micke Seid (MP)	Nej
62	Karin Gardell (MP)	Nej
63	Maya Arfvidson (MP)	Nej
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Nej
65	Michael Stenberg (SD)	Nej
67	Björn Hansson (SD)	Nej
69	Wolge Ståhl (SD)	Nej
208	Abdulalim Alkatea (C)	Nej
209	Eva Gahnström (C)	Nej
215	Gisela Wood (L)	Nej
236	Kim Palm Modig (SD)	Nej
237	Jimmy Nilsson (SD)	Nej
238	Per Vretling (SD)	Nej

Ärende 13. Votering 3:3, § 98, Regionfullmäktiges prioriteringar och mål 2024 – 2027
Rösta Ja för att bifalla styrelsens förslag, Nej för att avslå Saga Carlgrens yrkande

Resultat

Ja 64

Nej 6

Ej röstat 1

1	Jesper Skalberg Karlsson (M)	Ja
2	Andreas Unger (M)	Ja
3	Sara Vilhelmsson (M)	Ja
4	Mariette Nicander (M)	Ja
6	Inger Harlevi (M)	Ja
7	Ayman Aboulaich (M)	Ja
8	Lina Runander (M)	Ja
10	Niklas Carlberg (M)	Ja
11	Rolf Öström (M)	Ja
12	Michaela Challnius (M)	Ja
13	Mikael Blad (M)	Ja
15	Lars Thomsson (C)	Ja
16	Fredrik Gradelius (C)	Ja
17	Eva Ahlin (C)	Ja
19	Stefan Nypelius (C)	Ja
20	Bibbi Olsson (C)	Ja
21	Karl-Johan Boberg (C)	Ja
22	Gunnel Lindby (C)	Ja
23	Johan Malmros (C)	Ja
24	Malin Åberg (C)	Ja
25	Anna Andersson (C)	Ja
26	Björn Dahlström (C)	Ja
27	Anna Hrdlicka (L)	Ja
29	Sara Lidqvist (KD)	Ja
30	Johan Asplund (KD)	Ja
31	Meit Fohlin (S)	Ja
32	Filip Reinhag (S)	Ja
33	Jenny Larsson (S)	Ja
34	Oscar Lindster (S)	Ja
35	Kristiina Hansson (S)	Ja
36	Thomas Karlström (S)	Ja
37	Aino Friberg Hansson (S)	Ja
38	Tommy Gardell (S)	Ja

39	Hanna Westerén (S)	Ja
40	Håkan Ericsson (S)	Ja
41	Antonia Broén (S)	Ja
42	Greger Eneqvist (S)	Ja
45	Helena Bogsjö (S)	Ja
46	Linus Gränsmark (S)	Ja
47	Helen Coughlin Sjögren (S)	Ja
48	Mikael Nilsson (S)	Ja
50	Christer Engelhardt (S)	Ja
52	Bo Björkman (S)	Ja
53	Fanny Andersson (S)	Ja
60	Jennifer Medin (MP)	Ja
61	Micke Seid (MP)	Ja
62	Karin Gardell (MP)	Ja
63	Maya Arfvidson (MP)	Ja
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Ja
65	Michael Stenberg (SD)	Ja
67	Björn Hansson (SD)	Ja
69	Wolge Ståhl (SD)	Ja
201	Kjell Broander (M)	Ja
203	Ingemar Lundqvist (M)	Ja
208	Abdulalim Alkatea (C)	Ja
209	Eva Gahnström (C)	Ja
215	Gisela Wood (L)	Ja
220	Charlotte Andersson (S)	Ja
222	Tilde Strandell (S)	Ja
223	Kjell Wahlström (S)	Ja
224	Towe Landin (S)	Ja
236	Kim Palm Modig (SD)	Ja
237	Jimmy Nilsson (SD)	Ja
238	Per Vretling (SD)	Ja
54	Saga Carlgren (V)	Nej
55	Jörgen Benzler (V)	Nej
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Nej
57	Per Edman (V)	Nej
58	Annamaria Bauer (V)	Nej
59	Peter Barnard (V)	Nej

RF § 104 Budget 2024-2026

Ärendenummer: RS 2023/7

Regionfullmäktiges beslut

- Planeringsförutsättningar för driftsbudget 2024 fastställs.
- Investeringsbudget 2024-2025 med plan 2026-2028 fastställs.
- Tekniska nämnden får i uppdrag att återkomma senast 21 augusti 2023 med förslag till fördelning av budget per nämnd för höjda internhyror samt försörjningsavdelningens höjda priser.
- Personalkostnadskompensationen fördelas med ett generellt påslag till samtliga nämnder.
- Samtliga nämnder får i uppdrag att ta fram en process för att säkerställa att det finns resurser för att genomföra de investeringar som äskas i investeringsbudgeten. Uppdraget ska återrapporteras till regionstyrelsen i mars 2024.
- Regionstyrelsen, Tekniska nämnden och Miljö- och byggnämnden får i uppdrag att se över Region Gotlands process för direktanvisning av mark för andra upplåtelseformer än hyresrätter. Återrapportering sker till regionstyrelsen i oktober 2023.

Reservation

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut: Sara Lidqvist (KD) och Johan Asplund (KD).

Sammanfattning

Samtliga partier har ställt sig bakom upprättat budgetförslag som ger nämnderna planeringsunderlag inför 2024. Slutligt beslut om budgetramar ska fattas av regionfullmäktige i november.

Region Gotland befinner sig, liksom de flesta regioner och kommuner i ett exceptionellt ekonomiskt läge. Den höga inflationen har bland annat medfört kraftigt höjda pensionskostnader både år 2023 och 2024 för att sedan, enligt nu tillgängliga prognoser, hamna på en mer normal nivå 2025 och framåt. Den finansiella ställningen för regionen var vid bokslutsdagen 2022-12-31 stark.

Enligt kommunallagen ska budgeten alltid upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras enstaka år i den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv kan tas i anspråk eller om det finns synnerliga skäl. Synnerliga skäl är till exempel stark finansiell ställning.

God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Det fleråriga perspektivet är viktigare än det enskilda räkenskapsåret. Att i verksamheten genomföra kraftiga nedskärningar 2024 för att sedan växla upp igen innebär stora negativa konsekvenser för verksamheterna men även för invånarna. Det är inte god

ekonomisk hushållning att bromsa så kraftigt som det skulle behövas för att upprätta en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Därför är bedömningen att det budgeterade resultatet kommer att behöva bli negativt 2024 om inte staten skjuter till kraftigt höjda statsbidrag. Att budgetera med ett underskott innebär ett avsteg från Region Gotlands policy för ekonomistyrning.

Skatteintäkterna i det nu upprättade budgetförslaget är beräknade enligt prognos från 27 april 2023 och hänsyn har tagits till övriga kända förändringar i finansförvaltningen. Pensionskostnaderna är beräknade enligt den senaste prognosen från mars 2023 av regionens pensionsadministratör Skandia. Ingen utdelning från GEAB har budgeterats för perioden 2024-2026. Reavinster och exploateringsvinster har upptagits med 10 miljoner kronor (mnkr) var per år, dvs totalt 20 mnkr per år.

I budgetförslaget finns en generell personalkostnadskompensation på 133,5 mnkr. Resursfördelningsmodellerna har beaktats samtliga år och utgår från befolkningsprognosen från mars 2023. För 2024 innebär det en ramökning med totalt 96 mnkr. I det upprättade budgetförslaget finns ett effektiviseringskrav på nämnderna på 52 mnkr. Ramtillskott för interna prisökningar och externa avtal har beräknats till 93 mnkr. Inga andra ramtillskott till nämnderna har föreslagits just nu.

Det budgeterade resultatet för 2024 beräknas efter dessa justeringar att uppgå till minus 135 mnkr.

Investeringsbudgeten uppgår 2024 till totalt 739 mnkr varav investeringar i skattefinansierad verksamhet till 577 mnkr inklusive strategiska investeringar. 2025 uppgår investeringsbudgeten till totalt till 881 mnkr varav investeringar i skattefinansierad verksamhet till 628 mnkr.

Bedömning

God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt och ett verksamhetsperspektiv. Det fleråriga perspektivet är viktigare än det enskilda räkenskapsåret.

Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service den konsumerar, så att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat.

Verksamhetsperspektivet tar sikte på regionens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Det bedöms inte som möjligt att klara stora kostnadsökningar för pensioner utan att det får stora negativa effekter för verksamheten och invånarna.

Enligt kommunallagen ska budgeten alltid upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras i den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv tas i anspråk eller om det finns synnerliga skäl. Synnerliga skäl kan exempelvis vara om man har en stark finansiell ställning eller om man haft omstruktureringskostnader av engångskaraktär eller andra skäl som kan försvaras med ett mycket väl motiverat resonemang om god ekonomisk hushållning.

Regionstyrelsen bedömer att regionens finansiella ställning är stark. Det egna kapitalet täcker hela pensionsförpliktelsen, de likvida medlen uppgick på balansdagen 2022-12-31 till 401 miljoner kronor, pensionsmedlen till 456 mnkr och låneskulden är förhållandevis låg och uppgår till 385 miljoner kronor. Det finns också 364 mnkr avsatta i resultatutjämningsreserven.

De kraftigt ökade pensionskostnaderna bedöms vara av tillfällig karaktär och inte en permanent högre kostnadsnivå som regionen långsiktigt behöver anpassa sig till. Dessa kostnadsökningar har inte heller någon likviditetspåverkan. Att i verksamheten tillfälligt behöva genomföra nedskärningar 2023 och 2024 för att sedan växla upp igen innebär stora negativa konsekvenser för verksamheten men även för invånarna. Förutom minskat utbud, som är förenat med risker på kort sikt, kan en tillfällig neddragning även leda till mer långtgående konsekvenser, exempelvis inom kompetensförsörjningen där det redan idag finns utmaningar.

Det är dock viktigt att poängtera att nämnderna med det här förslaget får tydliga planeringsförutsättningar för 2024. Om det sker en plötslig förändring i svensk ekonomi eller om staten skjuter till ytterligare statsbidrag så att intäkterna för Region Gotland ökar finns möjlighet att justera nämndernas ramar i samband med budgetavstämningen i oktober.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Meit Fohlin (S), Johan Malmros (C), Andreas Unger (M), Lars Engelbrektsson (SD), Saga Carlgren (V), Jennifer Medin (MP), Johan Asplund (KD), Anna Hrdlicka (L), Hanna Westerén (S), Sara Lidqvist (KD), Eva Ahlin (C), Filip Reinhag (S), Jörgen Benzler (V), Lars Thomsson (C) och Fredrik Gradelius (C).

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Andreas Unger (M), Lars Engelbrektsson (SD), Saga Carlgren (V), Johan Asplund (KD), Anna Hrdlicka (L), Hanna Westerén (S) och Sara Lidqvist (KD).

Johan Malmros(C) påtalar att ett skrivfel finns i regionstyrelsens protokoll och läser upp det uppdrag som lades i regionstyrelsen men som inte framgår av regionstyrelsens protokoll för regionfullmäktiges kännedom:

”Uppdrag, Kraftsamla på kompetensutveckling.
Nyckeln till en effektiv verksamhet med god kvalitet är att personal har rätt kompetens, erfarenhet och en god arbetsmiljö. Hittills har satsningarna varit ”fläckvisa”, t.ex. äldrelyftet och styrt av statsbidrag. För att regionen skall vara en attraktiv arbetsgivare behöver vi se till att fler yrkesgrupper får möjlighet till ett utbildningslyft. Detta är ett sätt att klara framtidens kompetensförsörjning. Vi anser därför att Region Gotland behöver göra en satsning som omfattar fler av regionens medarbetare och inte minst ledare.

Förslag; Uppdra till regionstyrelsen i samverkan med övriga nämnder att till budgetavstämningen (BAS) återkomma med prioriterade grupper, förslag på upplägg samt finansiering för ett utbildningslyft och därmed kvalitetssäkring av regionens verksamhet.”

Johan Malmros (C) yrkar bifall till sagda uppdrag samt bifall till de övriga två uppdrag som lades i regionstyrelsen; Uppdrag, Digitala vägar till vård och Uppdrag, Digitalisering av äldreomsorg.

Johan Malmros (C) yrkar i övrigt bifall till regionstyrelsens förslag.

Fredrik Gradelius (C) yrkar bifall till centerpartiets yrkanden om digitalisering av äldreomsorg.

Jennifer Medin (MP) yrkar bifall till samtliga beslutspunkter i beslut bortsett från punkt 2 som avser investeringsbudget och plan då miljöpartiet avstår från att delta i beslut med hänvisningen att man avser inkomma med en komplett och grön budget i höst.

Anna Hrdlicka (L) yrkar bifall till Johan Malmros (C) uppdrag om kompetensförsörjning.

Sara Lidqvist (KD) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag samt att tekniska nämnden får i uppdrag att utreda hur Bussiga kortet kan utökas till att också gälla stadstrafiken, och vad det ger för eventuella ekonomiska konsekvenser för Region Gotland. Åtterrapportering sker till regionstyrelsen i oktober 2023.

Jörgen Benzler (V) yrkar bifall till Sara Lidqvist (KD) yrkande om att Bussiga kortet ska utökas till att också gälla stadstrafiken.

Eva Ahlin (C) yrkar bifall till Johan Malmros (C) yrkanden från regionstyrelsen om Digitala vägar till vård samt Digitalisering av äldreomsorg:

Uppdrag, digitala vägar till vård
Region Gotland har i mars öppnat upp för möjligheten att söka vård digitalt på 1177. Där kan man logga in med e-legitimation och få hjälp med vanliga besvär som feber, urinvägsbesvär eller ont i ryggen. Det är bra att det nu är möjligt. Om man behöver regelbunden eller återkommande kontakt med vården ska man dock kontakta den vårdcentral där man är listad. Och då finns det ingen

digital tjänst, utan man får använda telefonen och med hjälp av knappval få en tid när man blir uppringd, om det finns tider kvar den dagen. Med digitala verktyg skulle patienter själva kunna välja bland lediga tider för exempelvis rådgivning över telefon, besök, provtagning eller återbesök. Centerpartiet anser att det är hög tid att införa digitala vägar in på våra vårdcentraler och specialistmottagningar.

Förslag: Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag att till budgetavstämningen återkomma med en tidplan och förslag på finansiering av digitala vägar till Region Gotlands sjukvård.

Uppdrag, digitalisering av äldreomsorg
De insatser som hittills har genomförts med införande av läkemedelsautomater och digital natttillsyn inom hemtjänsten visar på att det finns stora effekter att hämta, då personal kan frigöras till att ge vård och omsorg där den mänskliga kontakten verkligen behövs. Dels ger det en frihetskänsla att inte behöva sitta och vänta på att någon ska komma och ge medicin. Det ger även större säkerhet och spårbarhet av vilka läkemedel som har tagits. Den digitala natttillsynen ger liknande effekter, då tidskrävande besök kan undvikas, vilket också innebär att man slipper besök mitt i natten som stör nattsömnerna.

Förslag: Socialnämnden får i uppdrag att återkomma med plan till budgetavstämningen 2023 för breddinförande av läkemedelsautomater på särskilda boenden och inom hemtjänsten och digital natttillsyn inom hemtjänsten som ska omfatta alla brukare där det är möjligt och lämpligt. Planen ska innehålla tidsplan, bedömning av effekter samt investeringsbehov.

Filip Reinhag (S) yrkar avslag på Johan Malmros förslag på uppdrag om kompetensutveckling. Filip Reinhag (S) yrkar även avslag på Sara Lidqvists (KD) förslag om bussiga kortet samt avslag till Eva Ahlin (C) yrkanden om Uppdrag, Digitala vägar till vård samt Uppdrag, Digitalisering av äldreomsorg.

Ordförande tar beslutet i flera steg. Ordförande ställer först proposition på regionstyrelsens förslag till drift- och investeringsbudget budget och finner att det bifalls.

Sammanfattning av driftbudget 2024 (mnkr)

Personalkostnadskompensation	133,5
Resursfördelningsmodeller	96
Interna priser och externa avtal	93
Ramtillskott	0
Tidigare beslut om ramtillskott	2
Effektivisering enligt plan	-52
Summa ramutökning, 4,4 %	273

Investeringsbudget 2024-2025 (mnkr)	2024	2025
Regionstyrelsen (regionstyrelseförvaltningen)		
- Investeringspott	6,0	6,0
- Lokalinvesteringar, kök	10,0	10,0
- IT-investeringar	32,0	37,0
- Minnesmärke Almedalen	1,0	
<i>Strategiska investeringar</i>		
- Badhus	60,0	140,0
Räddningstjänsten		
- Investeringspott	8,0	8,0
Miljö- och byggnämnden (samhällsbyggnadsförvaltningen)		
- Investeringspott	0,5	0,5
Tekniska nämnden (teknikförvaltningen) (Skattefinansierad verksamhet)		
- Investeringspott	10,0	10,0
- Mark- och stadsmiljö, gator & vägar	30,0	30,0
- Belysning Visby innerstad		14,0
- Upprustning och åtgärder Norderstrand/Kruttornet		11,2
- Obligatorisk ventilationskontroll	15,0	15,0
- Investeringar fastighetsägaransvar	70,0	70,0
- Utveckling av fastigheter	0,5	0,5
- Solceller på fastigheter	5,0	5,0
- Utbyte av lysrör och armaturer till LED	20,0	20,0
- Ställverk Visby lasarett	6,0	
- Reservkraft och ställverk Korpen särskilt projekt	19,0	31,0
- Hamnverksamhet	4,0	8,0

Summa investeringar skattefinansierad verksamhet	179,5	214,7
Investeringar i avgiftsfinansierad verksamhet		
- VA-verksamhet	75,0	75,0
- Visby vattenförsörjning	50,0	133,0
- Avfallsverksamhet	8,0	33,0
- Linjehamn	9,4	8,0
- Ombyggnad fenderverk FL 7	19,8	
- Ombyggnad hamnterminal	0	4,0
Summa investeringar i avgiftsfinansierad verksamhet	162,2	253,0
Barn- och utbildningsnämnden (utbildnings- och arbetslivsförvaltningen)		
- Investeringspott	15,0	15,0
- Lokalinvesteringar förskola	20,0	40,0
- Lokalinvesteringar grundskola, anpassad skola	4,0	4,0
- Alléskolan	47,0	
- Möbler Alléskolan	2,5	
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (utbildnings- och arbetslivsförvaltningen)		
- Investeringspott	5,5	5,5
- Lokalinvesteringar vuxenutbildning	5,0	
Socialnämnden (socialförvaltningen)		
- Investeringspott	8,0	8,0
- Äldreboende Klintehamn	70,0	65,0

Hälso- och sjukvårdsnämnden
(hälso- och sjukvårdsförvaltningen)

- Investeringspott	40,0	40,0
- Lokalinvesteringar	20,0	20,0
- Gasarmar och pendlar	4,0	
- Patientkallelsesystem	27,0	
- Angiografiutrustning	7,0	
- Datortomograf DT	14,0	
- Infusionspumpar	5,0	
Total investeringsbudget	739,2	880,7
varav skattefinansierad verksamhet	517,0	487,7
varav avgiftsfinansierad verksamhet	162,2	253,0
varav strategiska investeringar	60,0	140,0

Ordförande ställer därefter proposition på regionstyrelsens förslag och Johan Malmros (C) yrkande om Uppdrag, Kraftsamla på kompetensutveckling och finner att regionfullmäktige beslutar i enlighet med regionstyrelsens förslag. Votering begärs. Som propositionsordning gäller ja-röst för regionstyrelsens förslag och nej-röst till Johan Malmros yrkande. Omröstningen ger 53 ja-röster och 17 nej-röster. 1 ledamot är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en röstat.** Ordförande finner att Johan Malmros yrkande avslås.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och Johan Malmros yrkande om Uppdrag, digitalisering av äldreomsorg och finner att Johan Malmros yrkande avslås.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och Johan Malmros yrkande om Uppdrag, digitala vägar till vård och finner att Johan Malmros yrkande avslås.

Ordförande ställer därefter proposition på regionstyrelsens förslag och Sara Lidqvist yrkande om bussiga kortet och finner att Sara Lidqvist yrkande avslås. Votering begärs. Som propositionsordning gäller ja-röst för avslag till Sara Lidqvists och nej-röst för bifall till Sara Lidqvists yrkande. Omröstningen ger 50 ja-röster och 20 nej-röster. 1 ledamot är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en röstat.** Ordförande finner att Sara Lidqvists yrkande avslås.

Ordförande ställer till sist proposition på regionstyrelsens förslag i sin helhet och finner att det bifalls.

Följande ledamöter avstår från att delta i beslut om investeringsbudget:
Jennifer Medin (MP), Karin Gardell (MP), Maya Arfvidson (MP) och Micke Seid (MP).

Reservation

Följande ledamöter reserverar sig mot regionfullmäktiges beslut om bussiga kortet: Sara Lidqvist (KD) och Johan Asplund (KD).

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-05-23
Regionstyrelsen 2023-05-30, § 152

Skickas till

Samtliga nämnder

Ärende 19. Votering 1:2, § 104, Budget 2024-2026
Rösta Ja för avslag, nej för Johan Malmros yrkande

Resultat

Ja 53

Nej 17

Ej röstat 1

2	Andreas Unger (M)	Ja
3	Sara Vilhelmsson (M)	Ja
4	Mariette Nicander (M)	Ja
6	Inger Harlevi (M)	Ja
7	Ayman Aboulaich (M)	Ja
8	Lina Runander (M)	Ja
10	Niklas Carlberg (M)	Ja
11	Rolf Öström (M)	Ja
12	Michaela Challnius (M)	Ja
13	Mikael Blad (M)	Ja
31	Meit Fohlin (S)	Ja
32	Filip Reinhag (S)	Ja
33	Jenny Larsson (S)	Ja
34	Oscar Lindster (S)	Ja
35	Kristina Hansson (S)	Ja
36	Thomas Karlström (S)	Ja
37	Aino Friberg Hansson (S)	Ja
38	Tommy Gardell (S)	Ja
39	Hanna Westerén (S)	Ja
40	Håkan Ericsson (S)	Ja
41	Antonia Broén (S)	Ja
42	Greger Eneqvist (S)	Ja
45	Helena Bogsjö (S)	Ja
46	Linus Gränsmark (S)	Ja
47	Helen Coughlin Sjögren (S)	Ja
48	Mikael Nilsson (S)	Ja
50	Christer Engelhardt (S)	Ja
52	Bo Björkman (S)	Ja
53	Fanny Andersson (S)	Ja
54	Saga Carlgren (V)	Ja
55	Jörgen Benzler (V)	Ja
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Ja
57	Per Edman (V)	Ja
59	Peter Barnard (V)	Ja

60	Jennifer Medin (MP)	Ja
61	Micke Seid (MP)	Ja
62	Karin Gardell (MP)	Ja
63	Maya Arfvidson (MP)	Ja
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Ja
65	Michael Stenberg (SD)	Ja
67	Björn Hansson (SD)	Ja
69	Wolge Ståhl (SD)	Ja
201	Kjell Broander (M)	Ja
203	Ingemar Lundqvist (M)	Ja
205	Matts Hedström (M)	Ja
220	Charlotte Andersson (S)	Ja
222	Tilde Strandell (S)	Ja
223	Kjell Wahlström (S)	Ja
224	Towe Landin (S)	Ja
233	Filippa Maurin (V)	Ja
236	Kim Palm Modig (SD)	Ja
237	Jimmy Nilsson (SD)	Ja
238	Per Vretling (SD)	Ja
15	Lars Thomsson (C)	Nej
16	Fredrik Gradelius (C)	Nej
17	Eva Ahlin (C)	Nej
19	Stefan Nypelius (C)	Nej
20	Bibbi Olsson (C)	Nej
22	Gunnel Lindby (C)	Nej
23	Johan Malmros (C)	Nej
24	Malin Åberg (C)	Nej
25	Anna Andersson (C)	Nej
26	Björn Dahlström (C)	Nej
27	Anna Hrdlicka (L)	Nej
29	Sara Lidqvist (KD)	Nej
30	Johan Asplund (KD)	Nej
208	Abdulalim Alkatea (C)	Nej
209	Eva Gahnström (C)	Nej
211	Ulf Hammarlund (C)	Nej
215	Gisela Wood (L)	Nej

Ärende 19. Votering 2:2, § 104, Budget 2024-2026

Rösta Ja för att avslå yrkandet, nej för att bifalla Sara Lidqvists yrkande

Resultat

Ja 50

Nej 20

Ej röstat 1

2	Andreas Unger (M)	Ja
3	Sara Vilhelmsson (M)	Ja
4	Mariette Nicander (M)	Ja
6	Inger Harlevi (M)	Ja
7	Ayman Aboulaich (M)	Ja
8	Lina Runander (M)	Ja
10	Niklas Carlberg (M)	Ja
11	Rolf Öström (M)	Ja
12	Michaela Challnius (M)	Ja
13	Mikael Blad (M)	Ja
15	Lars Thomsson (C)	Ja
16	Fredrik Gradelius (C)	Ja
17	Eva Ahlin (C)	Ja
19	Stefan Nypelius (C)	Ja
20	Bibbi Olsson (C)	Ja
22	Gunnel Lindby (C)	Ja
23	Johan Malmros (C)	Ja
24	Malin Åberg (C)	Ja
25	Anna Andersson (C)	Ja
26	Björn Dahlström (C)	Ja
31	Meit Fohlin (S)	Ja
32	Filip Reinhag (S)	Ja
33	Jenny Larsson (S)	Ja
34	Oscar Lindster (S)	Ja
35	Kristiina Hansson (S)	Ja
36	Thomas Karlström (S)	Ja
37	Aino Friberg Hansson (S)	Ja
38	Tommy Gardell (S)	Ja
39	Hanna Westerén (S)	Ja
40	Håkan Ericsson (S)	Ja
41	Antonia Broén (S)	Ja
42	Greger Eneqvist (S)	Ja
45	Helena Bogsjö (S)	Ja

46	Linus Gränsmark (S)	Ja
47	Helen Coughlin Sjögren (S)	Ja
48	Mikael Nilsson (S)	Ja
50	Christer Engelhardt (S)	Ja
52	Bo Björkman (S)	Ja
53	Fanny Andersson (S)	Ja
201	Kjell Broander (M)	Ja
203	Ingemar Lundqvist (M)	Ja
205	Matts Hedström (M)	Ja
208	Abdulalim Alkatea (C)	Ja
209	Eva Gahnström (C)	Ja
211	Ulf Hammarlund (C)	Ja
220	Charlotte Andersson (S)	Ja
222	Tilde Strandell (S)	Ja
223	Kjell Wahlström (S)	Ja
224	Towe Landin (S)	Ja
238	Per Vretling (SD)	Ja
27	Anna Hrdlicka (L)	Nej
29	Sara Lidqvist (KD)	Nej
30	Johan Asplund (KD)	Nej
54	Saga Carlgren (V)	Nej
55	Jörgen Benzler (V)	Nej
56	Victoria Öjefors Quinn (V)	Nej
57	Per Edman (V)	Nej
59	Peter Barnard (V)	Nej
60	Jennifer Medin (MP)	Nej
61	Micke Seid (MP)	Nej
62	Karin Gardell (MP)	Nej
63	Maya Arfvidson (MP)	Nej
64	Lars Engelbrektsson (SD)	Nej
65	Michael Stenberg (SD)	Nej
67	Björn Hansson (SD)	Nej
69	Wolge Ståhl (SD)	Nej
215	Gisela Wood (L)	Nej
233	Filippa Maurin (V)	Nej
236	Kim Palm Modig (SD)	Nej
237	Jimmy Nilsson (SD)	Nej

RF § 105 Internränta 2024

Ärendenummer: RS 2023/1090

Regionfullmäktiges beslut

- Internräntan höjs till (2,0) procent från och med 2024. Budgetramarna för nämnderna justeras.
- De nämnder som behöver justera sina interna priser får i uppdrag att se över dessa.
- De nämnder som behöver justera externa avgifter och taxor får i uppdrag att se över dessa och i förekommande fall återkomma med förslag på förändringar.

Sammanfattning

Internräntan ska fastställas årligen baserad på genomsnittsräntan på den externa upplåningen. Internräntan sänktes från 1,5 procent till 1,0 procent 2022 och låg då i nivå med den externa genomsnittsräntan. Under 2021 så amorterades låneskulden genom att lån med rörlig ränta löstes. Det gjorde att andel lån med fast ränta i skuldportföljen ökade och därigenom även genomsnittsräntan.

Genomsnittsräntan på den externa upplåningen har ökat det senaste året och ligger nu på 2,0 procent. Anledningen till att genomsnittsräntan är förhållandevis låg jämfört med aktuella marknadsräntor beror på att huvuddelen av lånen har fast räntebindning. Den genomsnittliga räntebindningstiden är 3,47 år. Räntorna bands när räntorna låg på mycket låga nivåer. Under de tre senaste åren har inga nya lån tagits upp.

Marknadsräntorna har ökat i snabb takt det senaste året på grund av den höga inflationen. Riksbankens styrränta ligger på 3,5 procent efter den senaste höjningen 27 april och riksbankens prognos är att styrräntan kommer att ligga kvar på den nivån eller strax över till slutet av 2025 innan styrräntan kan börja sänkas igen. Osäkerheten om ränteutvecklingen är dock fortsatt stor.

Enligt Kommuninvest var den genomsnittliga räntan för kommunernas och regionernas totala låneskuld 1,89 procent första kvartalet 2023 med en genomsnittlig räntebindningstid på 2,71 år. Genomsnittsräntan för nya lån som togs upp första kvartalet 2023 var 3,28 procent. SKR förslag till internränta 2024 är 2,5 procent.

Bedömningen är att inga nya lån behöver tas upp under 2023 eller 2024. Mot den bakgrunden är bedömningen att genomsnittsräntan för den externa upplåningen kommer att ligga på en nivå kring 2 procent under 2024.

Regionstyrelsen föreslår att nivån på internräntan ska höjas från 1,0 procent till 2,0 procent från och med 2024.

Bedömning

Internräntan är en intern kostnad för nämnderna/verksamheterna som ska spegla räntekostnaden för regionens externa lån.

För affärsdrivande verksamhet påverkar kostnaden externa avgifter och taxor.

För interna resultatenheter påverkar kostnaden de interna priserna såsom internhyror och interna priser.

För anslagsfinansierad verksamhet kompenseras verksamheten för höjning av kostnaden för internränta på samma sätt som ramen minskas vid minskning av kostnaden.

Internräntan har ingen påverkan på Region Gotlands externa resultaträkning, kostnaden i den består av de externa räntekostnaderna.

En justering av budgetramarna för de anslagsfinansierade verksamheterna ska göras i samband med budgetarbetet inför 2024. För berörda verksamheter påverkar inte detta det ekonomiska resultatet eftersom det är ett nollsummespel mellan budget och kostnad.

För interna resultatenheter och affärsdrivande verksamheter sker ingen justering av budget. Dock behöver dessa verksamheter se över den interna prissättningen samt externa taxor och avgifter.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-28
Regionstyrelsen 2023-05-30, § 153

Skickas till

Samtliga nämnder

RF § 107 Styrdokument informationssäkerhet

Ärendenummer: RS 2023/380

Regionfullmäktiges beslut

- Reviderad informationssäkerhetspolicy fastställs.

Sammanfattning

Region Gotlands informationshantering styrs av ett antal lagar. För att säkerställa att informationen skyddas på rätt sätt används ett ledningssystem för informationssäkerhet (LIS) där föreslagen policy och riktlinje är viktiga komponenter.

Betydelsen av ett gott informationssäkerhetsarbete har ökat under de senaste åren. Både samhället och Region Gotland som organisation ser i större utsträckning vilken resurs som verksamhetsinformation kan innebära. Kraven på informationssäkerhet ökar, både internt och från externa aktörer. För att kunna utbyta information med andra myndigheter krävs ofta att Region Gotland kan påvisa ett systematiskt och riskbaserat arbetssätt rörande informationssäkerheten.

Befintliga styrdokument från 2019 har reviderats avseende innehåll och omvärld, och specifikt omfattar nu även säkerhetsskyddad information i styrdokument. Som en konsekvens av de reviderade styrdokumenterna utökas Region Gotlands LIS att även omfatta säkerhetsskyddade uppgifter upp till säkerhetsnivå begränsat hemlig.

Under framtagande av förslag till reviderad policy och riktlinje har dokumenten kontinuerligt förankrats i Region Gotlands nätverk för informationssäkerhet och dataskydd med representation från samtliga förvaltningar.

Bedömning

Regionstyrelsen bedömer att de reviderade styrdokumenterna ger bättre förutsättningar att skydda Region Gotlands informationstillgångar i enlighet med de regulatoriska krav som finns, och är på väg att införas. Behov av att följa regulatoriska krav finns både internt och från andra myndigheter som Region Gotland utbyter information med.

Bedömningen är att riktlinjerna fångar upp de regulatoriska krav som finns inom området. Kraven är samlade i den så kallade kontrollkatalogen. Bedömningen är att vissa regulatoriska krav innehåller ökat skydd för barn och ungas rättigheter, som till exempel GDPR. Styrdokumenterna i sig gör ingen åtskillnad mellan barn och vuxna.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Informationssäkerhetspolicy, 2023/380

Riktlinje för informationssäkerhet, 2023/380

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-02-26

Regionstyrelsen 2023-04-26, § 137

Skickas till

Samtliga nämnder

RF § 112 Utveckling av IT-styrning inom Region Gotland – utifrån rapport från KPMG

Ärendenummer: RS 2022/1850

Regionfullmäktiges beslut

- Samtliga nämnder får i uppdrag att ta fram en struktur som visar hur digitalisering och verksamhetsutveckling ska organiseras inom respektive fackförvaltning.
- Samtliga nämnder får i uppdrag att inom ramen för objektsförvaltningsprojektet ta fram en tydlig organisation kring hur objektsförvaltningen ska genomföras i praktiken.
- Samtliga nämnder får i uppdrag att ta fram en tydlig organisation kring hur GDPR/LIS-frågor ska hanteras i respektive fackförvaltning.
- Uppdragen återrapporteras till regionstyrelsens ordinarie sammanträde i januari 2024.

Sammanfattning

KPMG fick i början av 2022 i uppdrag att kartlägga IT-styrningen i Region Gotland och föreslå åtgärder för att förbättra läget. KPMG presenterade sin rapport i april 2022.

I rapporten beskrivs att digitaliseringsavdelningen har ett stort teknikfokus. En mer utvecklad, stödjande roll mellan verksamhet och teknik efterlyses.

I rapporten ges en lägesbeskrivning. Av denna framgår att regionens verksamhetsutvecklingsarbete med stöd av digitalisering inte bedrivs så strukturerat som vore önskvärt. Som ett undantag framhålls socialförvaltningen där arbetet har fullt stöd i ledningsgrupp, i centrala grupper och nätverk samt genom särskilda digitaliseringscoacher ute i verksamheten.

På motsvarande sätt beskrivs hur objektsförvaltningen inte får tillräckligt mycket fokus, och ofta sköts ”med vänster hand”.

Införandeprocessen av nya IT-system är inte allmänt känd och frångås ofta, vilket leder till negativa konsekvenser.

Informationssäkerhetsarbetet inom regionen behöver – trots att mycket hänt på fem år - fortsätta utvecklas.

Bedömning

1) Digitaliseringsavdelningen föreslås få i uppdrag att utveckla sin stödjande roll gentemot verksamheterna. Rollen bör – precis som KPMG föreslog - utöver det rent tekniska också vara att stötta förvaltningarna i de mjukare aspekterna av hur IT-systemen förvaltas. I rollen skulle kunna ingå att olika

personer inom Digitaliseringsavdelningen har ett huvudansvar för en specifik (organisatorisk) förvaltning. De skulle då till exempel kunna delta i denna förvaltnings digitaliseringsråd och verksamhetsplanering.

2) KPMG rekommenderar förvaltningarna att använda systematisk verksamhetsutveckling, där digitala hjälpmedel är en integrerad del. Socialförvaltningen framhålls som ”best practice”.

Förvaltningarna bör försöka uppnå detta mål. Varje förvaltning behöver skapa sin organisation, men lämpliga inslag kan vara (anpassas till varje förvaltnings behov):

- Digitalisering/verksamhetsutveckling har både en ansvarig person i förvaltningsledningen och en plats på förvaltningsledningens agenda.
- Roller/tjänster som utvecklingsledare för IT/verksamhetsutveckling inrättas centralt i förvaltningen (om de inte redan finns)
- Digitaliserings-/verksamhetsutvecklingsråd inrättas
- Roller/tjänster som digitaliserings-/verksamhetsutvecklingscoach inrättas ute i verksamheten. Besätts initialt med personer som i dag arbetar i verksamheten.

Den skapade organisationen har sedan ansvar för att arbeta fram förslag till förvaltningens digitaliseringsplan, som fastställs av förvaltningsledning/nämnd. Vidare ska organisationen i vardagen delta i och styra den verksamhetsnära verksamhetsutvecklingen och digitaliseringen.

Som exempel på verksamhetsnära verksamhetsutveckling där digitala hjälpmedel är en integrerad del kan nämnas att socialförvaltningen nu med hjälp av sina digitaliseringscoacher har börjat införa medicinrobotar. Robotarna påminner brukare när det är dags att ta medicin, något som både effektiviserar för personalen och ökar säkerheten för brukarna.

3) När det gäller objektsförvaltning pågår ett regionövergripande projekt. Här bör varje förvaltning ta ett tydligt ansvar för att det finns inrättade tjänster som objektsförvaltare som lever upp till kravet att objektsförvaltarna ska vara professionaliserade. Det innebär att de i princip arbetar heltid med objektsförvaltning. Det räcker således inte med att en person i förvaltningen i princip skriver alla förvaltningsplaner mm och övriga jobbar på som inget har hänt.

Objektsförvaltarna kan kompletteras med systemadministratörer som arbetar i verksamheten och har god kunskap om hur IT-systemen används.

4) Den process som är mest grundläggande för både objektsförvaltningsarbetet och GDPR/LIS-arbetet är IT-systeminförande. Här avses då hela processen från att behov fångas upp och diskuteras i termer av IT-stöd till dess att ett IT-system upphandlats och införts. Inom Region Gotland liksom i andra

regioner och kommuner har man svårt att få denna process att fungera väl. Hela processen är omfattande och krävande, och väldigt ofta missas ett antal kritiska steg vilket riskerar såväl laglighet som effektivitet i lösningen.

Därför föreslås att Digitaliseringsavdelningen ihop med upphandlingsfunktionen och förvaltningarna tar fram en uppdaterad version av hur denna process ska se ut. Sedan ska samtliga förvaltningars ledningsgrupper ansvara för att processen följs i alla delar.

5) Informationssäkerhets- och GDPR-arbetet behöver fortsätta utvecklas. Mycket har hänt sedan GDPR kom 2018 och informationssäkerhetsarbetet har fått en markant högre prioritet. Samtidigt är detta juridiskt komplexa frågor, och ytterligare lagstiftningar tas fram med EU som drivande.

Därför är det nödvändigt att varje objektsförvaltare har åtminstone grundläggande kunskaper på området. Sedan behöver varje förvaltning ha gemensamma resurser med djupare kompetens som kan bistå verksamheten. Slutligen behövs det resurser centralt inom regionen (inom RSF) som tar fram riktlinjer och stödmaterial och som driver nätverk där man gemensamt utvecklar sig.

6) Resurser krävs naturligtvis för att genomföra ovanstående fem punkter. KPMG framhåller att regionen på detta område är ”resurstunn”. Därmed inte sagt att alla roller måste finansieras med nya medel. I många fall kan en tydligare satsning på verksamhetsutveckling stödd på digitalisering liksom på objektsförvaltning leda till effektiviseringar och ökad verksamhetsutveckling. Ibland kan befintliga resurser genom nya arbetssätt användas bättre. Samtidigt som det ibland kan krävas nya resurser. Varje förvaltning bör alltså se över hur ovanstående fem punkter ska kunna realiseras i den egna förvaltningen, ett arbete som i många fall redan har påbörjats.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Rapportutkast KPMG 2022-04-24
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-05-02
Regionstyrelsen 2023-05-30, § 178

Skickas till

Alla förvaltningar

RF § 116 Avsägelse och fyllnadsval

Ärendenummer: RS 2023/9

Regionfullmäktiges beslut

- Som ny ledamot i styrelsen för Region Gotland LAG-grupp efter Malena Bendelin utses VAKANT tjänsteman RSF. (Från RF 20/2, 27/3, 24/4 2023)
- Som ny ersättare i tekniska nämnden efter Jesper Scheutz (C) utses Johanna Grönström (C). (Från RF 27/3, 24/4 2023)
- Som ny nämndeman i Förvaltningsrätten i Stockholm efter John Eriksson (C) utses VAKANT (C). (Från RF 27/3, 24/4 2023)
- Som ny ersättare i styrelsen efter Marcus Åslund, ekonomichef för Gotlandshem Värme AB utses (Från RF 24/4 2023)
VAKANT.
- Som ny ersättare efter Åke Hansson (S) i tekniska nämnden utses Maud Steen (S). (Från RF 24/4 2023)
- Linn Philip (S) har avsagt sig sitt uppdrag som ersättare i barn- och utbildningsnämnden.
- Som ny ersättare i barn- och utbildningsnämnden efter Linn Philip (S) utses Zenar Secho (S).
- Katrina Ansarfwe (S) har avsagt sig sitt uppdrag som ledamot i styrelsen för Stiftelsen Gotlands Lantbruksmuseum.
- Som ny ledamot efter Katrina Ansarfwe (S) i styrelsen för Stiftelsen Gotlands Lantbruksmuseum utses Lekbir Belmhamdi Alaoui (S).
- Sverker Holmgren (S) har avsagt sig sitt uppdrag som nämndeman i Gotlands Tingsrätt.
- Som ny nämndeman efter Sverker Holmgren (S) i Gotlands Tingsrätt utses VAKANT (S).
- Rebeca Gajardo Angel (C) har avsagt sig sitt uppdrag som ledamot i styrelsen för Stiftelsen Gothems Strandbad.
- Som ny ledamot efter Rebeca Gajardo Angel (C) i styrelsen för Stiftelsen Gothems Strandbad utses Susanne Olofsson (C).
- Rosalyn (Maja) Booberg (M) har avsagt sig sitt uppdrag som ersättare i barn- och utbildningsnämnden.
- Som ny ersättare i barn- och utbildningsnämnden efter Rosalyn (Maja) Booberg (M) utses John Herlitz (M).
- Tommy Gardell (S) har avsagt sig sitt uppdrag som ersättare i regionstyrelsen.
- Som ny ersättare efter Tommy Gardell (S) i regionstyrelsen utses Greger Eneqvist (S).
- Tommy Gardell (S) har avsagt sig sitt uppdrag som ledamot/ordförande i Arvodeskommittén.

- Som ny ledamot/ordförande i Arvodeskommittén efter Tommy Gardell (S) föreslås VAKANT (S).
- Ester Kjellberg Olofsson (S) har av sagt sig sitt uppdrag som ersättare i gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.
- Som ny ersättare i gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslås VAKANT (S).

Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på förslagen och beslutar att entlediga dem som av sagt sig sina uppdrag.

Beslutsunderlag

Linn Philips avsägelse 2023-05-22
Katrina Ansarfwe 2023-05-22
Sverker Holmgrens avsägelse 2023-05-22
Rebeca Gajardo Angels avsägelse 2023-05-22
Roslyn Boobergs avsägelse 2023-06-02
Tommy Gardells avsägelse 2023-06-07
Ester Kjellberg Olofssons avsägelse 2023-06-16

Skickas till

Berörda nämnder
Berörda partiexpeditioner
politikerarvoden@gotland.se

Minnesanteckningar gemensamt möte gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens och socialnämndens arbetsutskott 2023-05-22

Närvarande

GVN: Rolf Öström (M), Aino Friberg Hansson (S), Erik Bäckström (S), Anna Andersson (C), Victoria Öjefors Quinn (V)

SON: Håkan Ericsson (S), Johan Malmros (C), Helena Bogsjö (S), Filippa Maurin (V), Robert von Krusenstierna (M)

UAF: Hanna Sällström-Jonsson, t f utbildningsdirektör, Lena Bergstedt Karlsson, rektor vux, Anna Myhr, avdelningschef arbetsliv och etablering, Karin Lekander, biträdande rektor Wisbygymnasiet, Lars Nordahl, administrativ chef Wisbygymnasiet, Peter Lerman, rektor Wisbygymnasiet, Malin Karlsson, nämndsekreterare,

SOF: Marica Gardell, socialdirektör, Hanna Ogestad, avdelningschef individ och familjeomsorgen (IFO), Catarina Wallentin, nämndsekreterare

Dagordning

- Arbetsliv och etablering, försörjningsstöd och SFI
- Lägesbild gymnasiet

Diskussion

Ordförande SON Håkan Ericsson och GVN Rolf Öström inleder mötet.

Arbetsliv och etablering, försörjningsstöd, SFI

Hanna Ogestad, SOF, och Anna Myhr, UAF, berättar om samverkan mellan SOF och UAF och informerar om:

- Statistik ekonomiskt bistånd
- Handlingsplanen för ökad samverkan utifrån behovsanalys
- Jobbvägen
- Arbetsmarknadstorg

Just nu är det ett bra läge där utbetalningar av ekonomiskt bistånd är lägre och även arbetsmarknaden ser bra ut med en låg arbetslöshet, lägst i landet. Samverkan mellan förvaltningarna har också givit goda resultat.

Information gavs även om hur någon är berättigad till försörjningsstöd och att ansökan görs via en e-tjänst till enheten för ekonomiskt bistånd. Statistik presenteras även för utbetalning per orsakskategori där arbetslöshet är den största orsaken.

Förvaltningarna har gemensamt tagit fram en handlingsplan för öka samverkan utifrån behovsanalys. I handlingsplanen finns:

- Förvaltningarna har tagit fram en processkartläggning hur förvaltningarnas olika processer kan kopplas samman där man har tydlig gjort gränserna och en beskrivning av vem som ska göra vilka uppgifter. I detta arbete ingår även Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Detta arbete är genomfört och de visar hur processkartan/processen ser ut för en individ som kommer in via ekonomiskt bistånd respektive jobbvägen. Det finns en utmaning hos personen som söker försörjningsstöd och som kan behöva stöd att komma ut i arbete
- Se på uppdrag/ansvarsfördelning
- Skapa en mall för uppstartsmöte för individer
- Regelbundna samverkansmöten mellan coacher och handläggare
- Identifiera befintlig statistik hos SOF och avdelningen för arbetsliv och etablering, UAF, samt identifiera vilken statistik som ska börja mätas
- Vården – identifiera behov genom statistik och behovsidentifiering hos målgruppen
- Identifiera hur samverkan ska se ut. På vilka organisatoriska nivåer. Tydliggöra mål och mandat i varje konstellation.
- Aktivitet i väntan på eventuell insats. T ex arbetsmarknadstorg, föreläsningar, hälsoaktiviteter, rekryteringsplattform, drop-in, studie- och yrkesvägledning, coach. Berättar mer i detalj om arbetsmarknadstorg.
- Informationsmaterial och kommunikation – befintligt material behöver ses över och nyutveckling behövs.

I samråd med enheten för ekonomiskt bistånd på Socialförvaltningen öppnade Arbetsliv och etablering i början av maj ett Arbetsmarknadstorg med möjlighet för alla att komma på drop -in två dagar i veckan. Arbetet är under utveckling och sker i samråd med bland annat socialsekreterare utifrån de behov de ser att deras klienter har för att nå egen försörjning eller i väntan på uppstart i Jobbvägen.

Ett ytterligare samverkansarbete som görs är att arbeta med arbetsgivare med kompetensförsörjningsbehov. Det här görs tillsammans med Försäkringskassan med flera aktörer.

SFI

Lena Bergstedt Karlsson, rektor vuxenutbildningen, berättar om Svenska för invandrare (SFI).

Idag är 261 elever inskrivna på SFI. Det har varit färre ansökningar den senaste tiden. Personer i Sverige under massflyktsdirektivet får söka till SFI från och med 26 juni (20 sökande hittills). I princip all undervisning sker på plats på vuxenutbildningen.

Vuxenutbildningen försöker bemöta arbetsmarknadens behov så att person kan läsa SFI och gå ut i arbetslivet. Man kan läsa på deltid, kvällskurser med mera eller kanske kunna läsa en dag i veckan.

Lagen om sammanhållen utbildning trädde i kraft 1 augusti förra året. Det innebär att de som står längst från arbetsmarknaden ska få en sammanhållen utbildning. Den kan innehålla både studier och praktik.

Den sammanhållna utbildningen ska syfta till att ge deltagarna sådana kunskaper som de behöver för att kunna studera vidare eller etablera sig på arbetsmarknaden. Den ska

omfatta minst 23 timmars undervisning i veckan i genomsnitt och följa en plan beslutad av vuxenutbildningen. Utbildningsplanen ska innehålla uppgifter om utbildningens syfte, organisation och huvudsakliga innehåll.

Kombinationsutbildning innebär att man läser en yrkeskurs på gymnasienivå och SFI. I kombinationsutbildning är 75 procent yrkesutbildning och 25 procent är språkutbildning från SFI kurs C, D eller sva-grund. Just nu kan man läsa bland annat frukostkockkombinationsutbildning och vårdkombinationsutbildning.

Språkambudsutbildare handlar om hur man rustar en arbetsplats att ta emot arbetskraft som kanske inte är helt fullt fungerade i språket. Språkambudsutbildare möter cheferna och utbildar dem hur man tar emot dem som inte har ett fullgott språk.

Lägesbild gymnasiet

Peter Lerman, Lars Nordahl och Karin Lekander från Wisbygymnasiet ger en lägesbild från gymnasieskolan.

En större andel elever klarar studier på Wisbygymnasiet än våra skolor på fastlandet. Gymnasiet ligger bland de 25 bästa skolorna i Sverige. De utmaningar gymnasiet har är elevernas mående och som gymnasiet sätter stort fokus på. Wisbygymnasiet genomför enkäter varje år januari på årkurs 1 och 3. Enkäten analyseras av olika enheter så som elevhälsan där analysen blir en aktivitetsplan.

Idag har gymnasiet överlämningar med grundskolan. Den överlämningen har utvecklats från att endast vara en blankett till en social överlämning där gymnasiet träffar representanter från de olika högstadieskolor.

Utifrån enkäten så framgår det att elever känner sig trygga i skolan och att över hälften av eleverna har inte rökt eller snusat. Skillnaden mellan tjejer och killar är märkbart liten. Av enkäten framgår det även att ca 34 procent aldrig testat alkohol och 43 procent har druckit inom de senaste 30 dagar.

Wisbygymnasiet märker inte av någon droganvändning/drogproblematik mer än i enstaka fall.

En indikator för att en elev har börjat med droger är en ökad frånvaro. Skolan arbetar efter en frånvarotrappa som ska följas samt att vårdnadshavaren involveras till dess att eleven fyller 18 år. Skolan vill att eleven kommer till skolan så att de kan sätta in olika stödinsatser så som kurator med mera.

Elevernas upplevelser om droger är att synen på droger är en mer liberal, det gäller även alkohol och narkotika. Det är lätt att få tag på droger, man vill inte tjalla på sina kompisar som använder droger och rädslan att något ska hända ökar.

Elevskyddsombudet har hjälpt skolan att planera för att informera om droger. Deras exempel på åtgärder är bland annat att det måste bli bättre kännedom hos vårdnadshavare, föreläsningar och informationsbrev riktade mot vårdnadshavare, arbete med relation mellan vårdnadshavare och barn, jobba med att stärka självkänslan hos eleverna.

Detta har bidragit till att kuratorer har skapat en föräldrautbildning, information till vårdnadshavare med mera.

Avslut

De båda ordförandena tackar för mötet.

Bilagor

Presentation arbetsutskott SON och GVN

Presentation gymnasiet, droger